

Moterų darbas pagyvenusių žmonių globos sektoriuje: profesinis pasirinkimas ar visuomenės primestas vaidmuo?

Jolita Junevičienė (Lietuvos socialinių mokslų centro Sociologijos institutas)

Laimutė Žalimienė (Lietuvos socialinių mokslų centro Sociologijos institutas)

Socialinių, demografinių ir ekonominių iššūkių kontekste pagyvenusių žmonių globa su-
laukia vis daugiau tiek mokslininkų, tiek socialinės politikos formuotojų dėmesio. Vienas
aktualiausių klausimų – atotrūkis tarp sparčiai didėjančių globos poreikių ir darbo jėgos
ilgalaikės priežiūros sektoriuje apimčių. Ne paslaptis, kad tiek neformalus, tiek formalus glo-
bos paslaugų sektorius – tai veikla, kurioje dirba daugiausiai moterys. 2022 m. ES 27 šalyse
moterų, dirbančių žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo ekonominėje veikloje, da-
lis sudarė apie 79 proc. (Lietuvoje net apie 86 proc.). Įdomu tai, kad globos sektoriaus femi-
nizacija būdinga skirtingiems regionams ir šalims, nepriklausomai nuo jų pajamų lygio. Be
to, pastaraisiais dešimtmečiais globos sektoriuje vyksta struktūriniai pokyčiai, sukuriantys
naujas užimtumo galimybes ne tik moterims, bet ir vyrams, visuomenėje keičiasi požiūris
į tradicinius vyrų vaidmenis, tačiau vyrai darbuotojai globos sektoriuje (ypač pagyvenusių
žmonių globos) ir toliau sudaro mažumą. Taigi, šio pranešimo tikslas – atskleisti pagyvenu-
sių žmonių globos sektoriaus darbo jėgos feminizacijos prielaidas Lietuvoje. Viena iš analizės
metodologinių prieigų – lyčių vaidmenų teorija, aiškinanti, kaip visuomenės lūkesčiai ir nor-
mos formuoja ir veikia elgesį, požiūrį ir vaidmenis, susijusius su buvimu vyru ar moterimi.
Kita – profesinio pasirinkimo teorijos, aiškinančios, kaip asmenys priima sprendimus dėl
savo karjeros ar profesinio kelio, atsižvelgdami į įvairius asmeninius, socialinius ir aplinkos
veiksnius. Įgyvendinant pranešimo tikslą, bus pasitelkta mokslinės literatūros ir anksčiau
Lietuvoje atliktų empirinių tyrimų, apimančių darbo jėgos globos sektoriuje lyties aspektą,
apžvalga.

XVI Lietuvos sociologų draugijos konferencija
GLOBALŪS IŠŠŪKIAI IR ATEITIES VISUOMENĖS
Programa ir tezės

16th Conference of the Lithuanian Sociological Association
GLOBAL CHALLENGES AND FUTURE SOCIETIES
Program and Abstracts

Leidinio viršelis: *Linas Jakučionis, Milda Pivoriūtė, dirbtinis intelektas*
(*Adobe Illustrator teksto keitimo į vaizdą generatorius*)

Lietuvių kalbos redaktorė *Danutė Petrauskienė*

Maketuotoja *Vida Vaidakavičienė*

Vilniaus universiteto leidykla
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygnas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*